

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου

ΣΥΣΤΑΣΗ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

A) ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Η σύσταση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (ΓΓΨΠ) έρχεται για να επιλύσει προβλήματα που αντιμετωπίζει για περισσότερο από δύο δεκαετίες η Ελληνική Δημόσια Διοίκηση στα θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Επειδή οι τεχνολογίες αυτές εκτείνονται στο σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας, οι επιπτώσεις είναι ευρύτερες. Ειδικότερα, στην εποχή της εξελισσόμενης Πληροφορικής Επανάστασης, οι τεχνολογίες αυτές έχουν κεντρικό ρόλο στην παραγωγική αναδιάρθρωση και ανάπτυξη της χώρας. Το ζήτημα γίνεται σοβαρότερο υπό το πρίσμα της κρίσης των τελευταίων ετών.

Τώρα και τρεις δεκαετίες περίπου έχουν δαπανηθεί στη χώρα μας πολλά δισεκατομμύρια εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων για μελέτες, υποδομές, συστήματα και εφαρμογές πληροφορικής και επικοινωνιών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Το αποτέλεσμα απέχει πολύ από το αναμενόμενο. Επικαλύψεις, επαναλήψεις, ανεπαρκής αξιοποίηση, ελλιπής συνεργασία και διαλειτουργικότητα συστημάτων, πολύ μεγάλο κόστος, προβλήματα ασφάλειας συστημάτων και δεδομένων, καθώς και αναθέσεις των έργων που συνέβαλαν περισσότερο στην αύξηση εσόδων των αναδόχων και στις συνεχείς επεκτάσεις των συμβολαίων, παρά στην επιτυχία των συστημάτων που τους ανατέθηκαν. Συχνά, η μη-επιτυχία, αντί να οδηγήσει σε καταλογισμό ευθυνών, γινόταν απλώς η αφορμή για ένα νέο συμβόλαιο. Συνέπεια είναι οι περιορισμένες σχετικές υπηρεσίες προς τους χρήστες και τον πολίτη. Σε ένα σύνολο που υπερβαίνει τα 7 δις ευρώ που έχει δαπανηθεί στη διάρκεια των μέχρι τώρα προγραμματικών περιόδων σε έργα ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης χρειάζεται να καταβληθεί προσπάθεια για τον εντοπισμό των οφελών για τον δημόσιο τομέα, την οικονομία, τον πολίτη.

Τα προβλήματα είναι πολλών ειδών και πρέπει να ταξινομηθούν σε κατηγορίες. Σε πρώτη προσέγγιση, μπορούμε να διακρίνουμε σε προβλήματα πολλαπλών αρμοδιοτήτων, σχεδιασμού, συντονισμού, επαναλαμβανόμενων εφαρμογών πληροφορικής, και σε προβλήματα περιοχών εφαρμογής για τις οποία δεν υπάρχει καμία αρμοδιότητα.

Ως προς τα πρώτα, υπάρχει ασάφεια στη διάκριση ανάμεσα σε δαπάνες και έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Η νομοθεσία εμφανίζει επικαλύψεις και αντιφάσεις (βλ. για παράδειγμα τις αρμοδιότητες Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, σε σχέση με αρμοδιότητες Υπουργού Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθώς και τον μεταβαλλόμενο ρόλο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού). Ίδια φαινόμενα παρατηρούνται στο σχεδιασμό των συγχρηματοδοτούμενων και άλλων αναπτυξιακών έργων του δημοσίου τομέα σε σχέση με τις ΤΠΕ, αλλά και στον τρόπο με τον οποίο προτεραιοποιούνται και υλοποιούνται προμήθειες ΤΠΕ στο δημόσιο τομέα. Σύγχυση αρμοδιοτήτων ακόμη και σε σχέση με την εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνή και ευρωπαϊκά θέματα που αφορούν σε κεντρικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως το Ευρωπαϊκό Ψηφιακό

Θεματολόγιο (Digital Agenda for Europe), ή η Ενιαία Ευρωπαϊκή Ψηφιακή στρατηγική (Digital Single Market).

Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και η Ελληνική Κυβέρνηση έχουν διαπιστώσει τα προβλήματα και έχουν θέσει ως στόχο τη δημιουργία ισχυρής κεντρικής δομής στο ανώτατο επίπεδο για τον σχεδιασμό, συντονισμό, χρηματοδότηση, υλοποίηση, έργων ΤΠΕ και άμεση ευθύνη για σχετικές κεντρικές υποδομές, καθώς και ευρύτερες αρμοδιότητες για θέματα ΤΠΕ στο Δημόσιο και τη χώρα συνολικά. Η ίδρυσή της αποτελεί μάλιστα και μία από τις αιρεσιμότητες για την υλοποίηση του Θεματικού Στόχου (ΘΣ) 2 (και θα έχει σημαντικό ρόλο στην υλοποίηση του ΘΣ11) του Εταιρικού Συμφώνου για το Πλαίσιο Ανάπτυξης (ΕΣΠΑ) 2014-2020, προκειμένου να αποδεσμευθούν πόροι εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ για έργα ΤΠΕ, που αφορούν σε έργα των τριών βασικών υπουργείων που εμπλέκονται στο ΕΣΠΑ (Υπ. Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Υπ. Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, και Υπ. Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού). Μία από τις αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ είναι ο συντονισμός των σχετικών δράσεων και η ένταξή τους στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο για τις ΤΠΕ, στην προοπτική της προγραμματικής περιόδου 2014-2020. Συμμετέχει με δικαίωμα ψήφου στις σχετικές Επιτροπές, ενώ μπορεί να εκτελεί ως δικαιούχος πράξεις και έργα, καθώς επίσης και να λειτουργεί ως ενδιάμεσος φορέας διαχείρισης και ως επιτελική δομή.

Επιπλέον του συντονισμού, απαιτούνται θεσμικές αλλαγές για την απλοποίηση των διαδικασιών, τη διαφάνεια, προτυποποίηση προσκλήσεων, προκηρύξεων και συμβάσεων, για τις προμήθειες αγοράς εξοπλισμού, λογισμικού, δικτύων, καθώς και για την επιτάχυνση και βελτίωση της ποιότητας των συγχρηματοδοτούμενων έργων. Αναπτύσσει δραστηριότητες για τον έγκαιρο εντοπισμό προβλημάτων στο σχεδιασμό, επικαλύψεων ή επαναλήψεων όλου ή μέρους του έργου, καθυστερήσεων στην υλοποίηση. Είναι αναγκαίο, και ζητείται από τα όργανα της ΕΕ, να εφαρμόζονται δείκτες μέτρησης της αποτελεσματικότητας, και να τηρούνται σχετικά στατιστικά στοιχεία, σύμφωνα με διεθνή και ευρωπαϊκά πρότυπα, καθώς και με τις βέλτιστες πρακτικές.

Ως προς τις νέες, μη καλυπτόμενες μέχρι σήμερα, ή τουλάχιστον όχι επαρκώς, λειτουργίες, αναλαμβάνει αρμοδιότητες για σημαντικά και ευρέα πεδία εφαρμογής των ΤΠΕ, στο δημόσιο τομέα και στη χώρα συνολικά. Είναι γεγονός ότι ενώ όλοι οι δημόσιοι φορείς έχουν ονόματα χώρου (internet domains), και αυτό εξελίσσεται για τουλάχιστον είκοσι έτη, δεν υπάρχει δημόσιος φορέας για την καταχώρηση αυτών των ονομάτων, με αποτέλεσμα έχουν καταχωρηθεί σε εκατοντάδες διαφορετικούς καταχωρητές. Το ρόλο αυτόν αναλαμβάνει η ΓΓΨΠ, που ορίζεται επίσης Εθνική Αρχή με αρμοδιότητες στο Διαδίκτυο (εκπροσώπηση, πρόσβαση, ανάπτυξη εθνικού συστήματος ονομάτων χώρου – DNS). Στο θέμα του Διαδικτύου επίσης, παρατηρείται έλλειψη οποιασδήποτε πολιτικής για τους ιστοτόπους (web sites, portals) των φορέων του δημοσίου. Η ΓΓΨΠ, χωρίς να περιορίζει τη δημιουργικότητα, αναλαμβάνει να εποπτεύσει τον συντονισμό και την ενιαιοποίηση της διαδικτυακής παρουσίας των φορέων.

Τα συστήματα ΤΠΕ του Δημοσίου διαχειρίζονται εφαρμογές και δεδομένα εμπιστευτικού χαρακτήρα. Είναι χαρακτηριστικό της επιπόλαιης αντιμετώπισης των συστημάτων από τότε που ξεκίνησαν να δημιουργούνται, πριν δεκαετίες, μέχρι σήμερα, ότι δεν υπάρχει ούτε αρμοδιότητα, ούτε εθνική πολιτική για την ασφάλειά τους. Το ζήτημα αφορά όλα τα υπουργεία και άλλους δημόσιους φορείς, καθώς επίσης και τα δίκτυα υποδομών (ενέργειας, ύδρευσης, ρύθμισης κυκλοφορίας, και άλλα).

Στην εποχή του Διαδικτύου αυτό είναι εγκληματικό, και έχουν διαπιστωθεί παραβιάσεις και επιθέσεις. Η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει να αναπτύξει και επιβλέψει την εφαρμογή συστημάτων ασφάλειας και να ελέγχει την εφαρμογή τους. Στόχος αποτελεί κάθε δημόσιος φορέας να αποκτήσει δομή

αντιμετώπισης περιστατικών παραβίασης ασφάλειας (computer emergency response team – CERT), και όλοι οι επιμέρους φορείς να ενταχθούν σε ενιαία δομή για όλο το Δημόσιο.

Ένα άλλο ευρύ πεδίο είναι τα Μητρώα του Δημοσίου, που περιλαμβάνουν στοιχεία πολιτών και φορέων. Παρ' όλα τα έργα που έχουν εκτελεστεί ή εκτελούνται, η κατάσταση απέχει πολύ από το να είναι αποδεκτή. Απαιτείται εκκαθάριση, συγχρονισμός, διαλειτουργικότητα, ανάπτυξη εφαρμογών για χρήση μεταξύ φορέων του Δημοσίου και των πολιτών. Η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει την ευθύνη για αυτές τις λειτουργίες, ασκώντας εποπτικό και συντονιστικό ρόλο, που περιλαμβάνει την αρμοδιότητά της για τη διαλειτουργικότητα των Μητρώων. Μαζί, και την κατάρτιση του Μητρώου όλων αυτών των Μητρώων, ώστε να ξέρει και το Δημόσιο και οι πολίτες ποιοι φορείς διατηρούν ποια στοιχεία.

Αναπτύσσει επίσης λειτουργίες για την καταγραφή σε μητρώα όλων των μελετών, εφαρμογών, υποδομών, υπηρεσιών, καθώς και κάθε είδους πνευματικής ή υλικής ιδιοκτησίας που αφορά στις ΤΠΕ, και φροντίζει για τη διαρκή ενημέρωσή τους, ώστε και να αξιοποιούνται και να μην επαναλαμβάνονται.

Οι Διευθύνσεις Πληροφορικής ή/και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης υπουργείων και φορέων, όσες διατηρήθηκαν μετά την εφαρμογή των πολιτικών απορρύθμισης προηγούμενων περιόδων, λειτουργούν αυτόνομα, χωρίς συντονισμό, με αρνητικά αποτελέσματα στην προμήθεια και αξιοποίηση συστημάτων, αλλά και του ανθρώπινου δυναμικού. Η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει την εποπτεία όλων αυτών των δομών, ώστε να επιτευχθεί αξιοποίηση πόρων και ανθρώπινου δυναμικού.

Ο σχεδιασμός των αρμοδιοτήτων, των λειτουργιών και της δομής της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής (ΓΓΨΠ) αξιοποίησε προηγούμενη εμπειρία και προτάσεις, όπως της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (σε σχέση με την αιρεσιμότητα του ΘΣ 2), σε συνεργασία με όλα τα αρμόδια υπουργεία, ιδίως το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης, και το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού. Προεργασία συγκέντρωσης και ανάλυσης του σχετικού υλικού πραγματοποιήθηκε από Ομάδα Εργασίας υπό την εποπτεία του Υπουργού Επικρατείας, που συστάθηκε στη Γενική Γραμματεία Συντονισμού (Β' 1566/27.07.2015. Αξιοποίησε επίσης τα πορίσματα και τις προτάσεις σειράς συσκέψεων μεταξύ των επικεφαλής σχετικών φορέων του Δημοσίου, που πραγματοποιήθηκαν υπό την Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού.

Επιλέγεται η μορφή της Γενικής Γραμματείας υπό τον Πρωθυπουργό ως μεταβατική δομή, με στόχο την δημιουργία των προϋποθέσεων για τη συγκρότηση Υπουργείου Πληροφορικής και Δικτύων. Στόχος είναι η πολιτική να διαμορφώνεται στο ανώτατο δυνατό επίπεδο, προκειμένου να έχει συντονιστικό και αποφασιστικό ρόλο στο βαθμό που εκφράζει τη βούληση του πρωθυπουργού ως αρχηγού της κυβέρνησης.

Ως προς το σκέλος του συντονισμού των ψηφιακών πολιτικών είχαν θεσμοθετηθεί στο παρελθόν διάφορα σχήματα. Παραδείγματα είναι η διυπουργική επιτροπή, όπως αυτή που είχε προβλεφθεί στην περίπτωση του αρχικού συντονισμού των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων "Διοικητική Μεταρρύθμιση" και "Ψηφιακή Σύγκλιση" του ΕΣΠΑ 2007-2013 του αρ. 10 του ν. 3614/2007 (Α' 40) (σύσταση με την ΥΑ 151//2009 (ΥΑ 151806/ΨΣ3205-A1 ΦΕΚ Β 696 2009) ή η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του αρ. 26 του ν. 4314/2014. Το πρόβλημα με την πρώτη δομή (διυπουργική επιτροπή) ήταν ότι δεν υπήρχε συνολική θεώρηση της Ψηφιακής Πολιτικής, ενώ με τη δεύτερη ότι ήταν πολυπληθής και σε αρκετά υψηλό επίπεδο με αποτέλεσμα η διαδικασία λήψης αποφάσεων να είναι εξαιρετικά αργή και δύσκολη. Επιπλέον, η σύγκλησή της από τον Γενικό Γραμματέα Συντονισμού, με ένα εξ ορισμού δύσκολο έργο

συντονισμού, συνολικά, έκανε τη διαδικασία πιο δυσλειτουργική. Επιπλέον, τα σχήματα αυτά είχαν ως κεντρικό σημείο αναφοράς μόνο τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και όχι την ουσιαστική χάραξη και εφαρμογή κεντρικής στρατηγικής και δράσεων. Δεν είναι τυχαίο ότι και οι δύο αυτές επιτροπές εμφανίζονται στους νόμους που θέτουν το πλαίσιο για τις προγραμματικές περιόδους 2007-2013 και 2014-2020 αντίστοιχα.

Υπουργεία και υπηρεσίες που εμπλέκονται στο θέμα των ΤΠΕ και τη χάραξη ψηφιακής πολιτικής στον τομέα της αρμοδιότητάς τους σε μόνιμη βάση έχουν 'κάθετο' χαρακτήρα, ενώ ακόμη κι όπου είναι 'οριζόντιος' αφορούν ένα συγκεκριμένο επίπεδο άσκησης πολιτικής, για παράδειγμα τις υποδομές ή την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Η ΓΓΨΠ έχει σχεδιαστεί ως αρμοδιότητες και ως δομή για να έχει οριζόντιο χαρακτήρα.

Χαρακτηριστικά είναι τα παραδείγματα των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης συνολικά για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (βλ. π.χ. τους ν. 3979/2011 και π.δ. 28/2015) και του Υπουργείου Υποδομών για την Ενιαία Ψηφιακή αγορά (ν. 4070/2012). Ο συντονισμός μόνο στο επίπεδο του ΕΣΠΑ σήμαινε πρακτικά ότι οι όποιες δομές συντονισμού προβλέπονταν σε σχέση με την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων μπορούσαν να επιφέρουν αποτελέσματα μόνο κατά το στάδιο της υλοποίησης αυτών και όχι κατά το στάδιο της χάραξης της ίδιας της πολιτικής, που πρέπει να είναι πολύ προγενέστερο.

Προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση έγινε με την Επιτροπή Πληροφορικής και Επικοινωνιών της ΠΥΣ 7/28.4.2011 (Α' 102) με την οποία συστηνόταν επιτροπή «για τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη, παρακολούθηση, αξιοποίηση και διάδοση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) σε όλους τους τομείς της κυβερνητικής πολιτικής». Η Επιτροπή υπαγόταν απευθείας στον Πρωθυπουργό και είχε ευρύτερες αρμοδιότητες, αλλά εξαιτίας της φύσης της ως συλλογικού οργάνου χωρίς επιχειρησιακό σκέλος, είχε περιορισμένη αποτελεσματικότητα. Η ΓΓΨΠ αποκτά ουσιαστικές επιχειρησιακές αρμοδιότητες.

Το σχήμα των Ομάδων Διοίκησης Σχεδιασμού και Επίβλεψης Έργου (ΟΔΙΣΕΕ) είχε την ευελιξία και διάχυση που ήταν απαραίτητη για την υλοποίηση του έργου της Επιτροπής, αλλά με δεδομένη την απουσία μιας μόνιμης υπηρεσιακής δομής για την υποστήριξη της επιτροπής ή των ΟΔΙΣΕΕ, εμφάνιζε έντονα επιχειρησιακά προβλήματα. Παρά το γεγονός ότι η Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 είχε ευρύτερες αρμοδιότητες, στην πράξη η εφαρμογή της εστιάστηκε στην υλοποίηση των έργων ΤΠΕ και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013.

Πρόδρομος της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 υπήρξε η Επιτροπή για τον Καθορισμό της Στρατηγικής και την Ανάπτυξη της Πληροφορικής της ΠΥΣ 14/28.6.2004 (Α' 116), η οποία ως σκοπό είχε «τον καθορισμό της στρατηγικής και την ανάπτυξη της Πληροφορικής σε εθνικό επίπεδο και ιδιαίτερα στο Δημόσιο Τομέα» και είχε στόχους πιο στενά συνδεδεμένους με την ανάπτυξη της πληροφορικής στο Δημόσιο τομέα και ειδικά τη συντονισμένη υλοποίηση των έργων πληροφορικής του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000-2006).

Επίγονος της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 υπήρξε η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του αρ. 26 του ν. 4314/2014 στην οποία γίνεται ρητή αναφορά στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 διατηρώντας τις αρμοδιότητές της, αλλά αλλάζοντας τη σύνθεση και άρα το επίπεδο στο οποίο αυτή λειτουργεί. Οι σημαντικότερες αλλαγές σε σχέση με την ΠΥΣ 7/28.4.2011 αφορούν στην μη υπαγωγή της στον Πρωθυπουργό και στην αφαίρεση του συμβούλου του πρωθυπουργού επί θεμάτων αξιοποίησης τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών από τη σύνθεση της Επιτροπής, ο οποίος δε διαδραματίζει πλέον κανέναν σχετικό θεσμικό ρόλο. Τη θέση του αναλαμβάνει ο Γενικός Γραμματέας Συντονισμού του Κυβερνητικού Έργου και οι Γενικοί

Γραμματείς Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως αντιπρόεδροι. Η Επιτροπή Πληροφορικής Επικοινωνιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθίσταται, έτσι, εκτελεστικό όργανο ενός άλλου συλλογικού οργάνου, του Κυβερνητικού Συμβουλίου Μεταρρύθμισης (ΠΥΣ 4/10.2.2012) το οποίο διαμορφώνει πολιτικές πληροφορικής, ψηφιακής οικονομίας και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ενδεικτικό της δυσκολίας λειτουργίας των αλληπάλληλων συλλογικών οργάνων, είναι π.χ. ότι ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης εισηγείται σύμφωνα με την παρ. 2 το άρθρου 26 του ν 4314/2014 στο Κυβερνητικό Συμβούλιο μεταρρύθμισης για θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και στη συνέχεια ο ίδιος εισηγείται τα ίδια θέματα, πλέον ως εισηγητής του Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης (σύμφωνα με την παρ. 5 του αρ. 1 της ΠΥΣ 4/10.2.2012) στον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοικητικής Μεταρρύθμισης τα οποία ταυτίζονται με αυτά του Προέδρου και των εκάστοτε Μελών της Κυβερνητικής Επιτροπής, δηλαδή θα είναι συνήθως ο Υπουργός και κάποιοι από τους βασικούς Υπουργούς της Κυβέρνησης.

Δεν είναι κατά συνέπεια απορίας άξιο που το σχήμα του αρ. 26 του ν. 4314/2014 δεν λειτούργησε ποτέ. Λίγο πριν και λίγο μετά τον ορισμό της Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011 είχαμε δύο παρεμβάσεις: Στις 7 Οκτωβρίου 2009 με την απόφαση 2876/7.10.2009 (Β' 2234) του τότε Πρωθυπουργού το Υπουργείο Εσωτερικών μετονομάστηκε σε Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και, στη συνέχεια, στις 27 Ιουνίου 2011 με το Π.Δ. 65/2011 (Α' 147) μετά από πρόταση του επόμενου Πρωθυπουργού, το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης διασπάστηκε στα Υπουργεία Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Η δημιουργία Υπουργείου με ρητή αρμοδιότητα την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση ακολουθήθηκε από σειρά ρυθμίσεων που έχουν δημιουργήσει το σημερινό ρυθμιστικό πλαίσιο ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και έχουν οριζόντιο χαρακτήρα (ν. 3861/2010 για τη Διαύγεια, ν. 3882/2010 για το άνοιγμα των γεωχωρικών δεδομένων και τη μεταφορά της Οδηγίας INSPIRE, ν. 3979/2011 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, κύρωση του Πλαισίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, βλ. ΦΕΚ 1301/Β'/12-04-2012, ν. 4305/2014 για το άνοιγμα των δημοσίων δεδομένων, και του π.δ. 28/2015 που κωδικοποίησε την πρόσβαση στην δημόσια πληροφορία). Η δημιουργία ενός συνεκτικού πλαισίου για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, καθώς και για τη διαχείριση, διαμοιρασμό και διάθεση της δημόσιας πληροφορίας ενίσχυσε την παρουσία του υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στην διαμόρφωση της εθνικής ψηφιακής πολιτικής. Αυτό αποτυπώνεται τόσο στη νομοθετική δραστηριότητα, όσο και στην έκδοση Στρατηγικής για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2020 και του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση. Αποτυπώνεται επίσης στην παρουσία του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας των δομών του αρ. 26 του ν. 4314/2014.

Στο ίδιο διάστημα το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων απέκτησε αρμοδιότητες σε σχέση με την συμμετοχή της Ελλάδας στη διαμόρφωση του Ψηφιακού Θεματολογίου 2020 και το συντονισμό των φορέων που συμμετέχουν στην εφαρμογή της. Αυτό αποτυπώθηκε κυρίως στην παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4070/2012 (ΦΕΚ Α'82) που παρείχε στον Υπουργό Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων αρμοδιότητα για το συνολικό συντονισμό και διαμόρφωση της Ψηφιακής Πολιτικής στην Ελλάδα και το συντονισμό της διαδικασίας διαμόρφωσης πολιτικών για την Ευρωπαϊκή Ενιαία Ψηφιακή Αγορά. Οι διατάξεις αυτές φαίνεται να δημιουργούν ερμηνευτικές ασάφειες σε σχέση με τις διατάξεις της προγενέστερης ΠΥΣ 7/28.4.2011, της ΠΥΣ 30/5.9.2012 που μετονόμασε την επιτροπή και τροποποίησε το σκοπό και τη σύνθεσή της, και στη συνέχεια με τη μεταγενέστερη λειτουργία του αρ. 26 του ν. 4314/2014 (που ρητώς διατηρεί τις αρμοδιότητες της με νέα σύνθεση Επιτροπής της ΠΥΣ 7/28.4.2011).

Σημαντικό πρόβλημα εντοπίζεται στον προσδιορισμό των ορίων μεταξύ 'ΤΠΕ' και 'ηλεκτρονικής διακυβέρνησης', ιδίως καθώς στα ευρωπαϊκά κείμενα πολιτικής για την Ενιαία Ψηφιακή Αγορά, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί μέρος της Ενιαίας Ψηφιακής Αγοράς, κάτι το οποίο δεν μπορεί να αντιστοιχηθεί εύκολα με την ισχύουσα διάρθρωση αρμοδιοτήτων ανάμεσα στα νυν Υπουργεία Εσωτερικών και Μεταρρύθμισης του Δημοσίου Τομέα και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων.

Η δημιουργία, κατά συνέπεια, μιας δομής για το σχεδιασμό, άσκηση και παρακολούθηση της Ψηφιακής Πολιτικής θα πρέπει να συγκεντρώνει τα θετικά στοιχεία από τις μέχρι τώρα προσπάθειες για μια συντονισμένη σχετική πολιτική, να αποφεύγει τις περίπλοκες λύσεις και να επιλύει τις ασάφειες και συγκρούσεις που υπάρχουν αυτή τη στιγμή στο σχετικό θεσμικό πλαίσιο.

Η λύση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής υπό τον Πρωθυπουργό είναι η βέλτιστη λύση αυτή τη στιγμή τόσο σε σχέση με τη θεσμική της μορφή, όσο και σε σχέση με τις αρμοδιότητες και άρα τη λειτουργία που αυτή έχει. Πιο συγκεκριμένα:

(Α) Η φύση της ΓΓΨΠ: η ΓΓΨΠ τοποθετείται υπό τον Πρωθυπουργό. Υπό την έννοια αυτή προσιδιάζει στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 και έχει τη δυνατότητα να συντονίζει το κυβερνητικό έργο στο ανώτατο επίπεδο. Η ανάγκη να γίνεται ο συντονισμός σε αυτό το επίπεδο και όχι στο επίπεδο του Υπουργού φαίνεται να αποτελεί σταθερή προσέγγιση του Έλληνα νομοθέτη αφού με τον έναν ή τον άλλο τρόπο (Επιτροπές υπό τον Πρωθυπουργό ή Συλλογικά όργανα όπως το Κυβερνητικό Συμβούλιο Μεταρρύθμισης) η αρμοδιότητα της χάραξης της πολιτικής και της πραγματοποίησης του συντονιστικού έργου δινόταν στο ανώτατο επίπεδο.

Αυτό που διαφοροποιεί τη ΓΓΨΠ από προηγούμενες δομές είναι ότι δεν έχει το χαρακτήρα συλλογική οργάνου, αλλά διαθέτει επιχειρησιακή δομή για να υποστηρίξει το έργο της.

Η επιλογή μιας Γενικής Γραμματείας υπό τον Πρωθυπουργό, και η προοπτική μετεξέλιξης της σε Υπουργείο, με βάση την 'οριζόντια' αρχή οργάνωσης ανταποκρίνεται στο γεγονός ότι η ψηφιακή πολιτική πρέπει να είναι πλέον βασικό στοιχείο της πολιτικής όλων των υπουργείων, όμως ο συντονισμός και η ένταξη σε ενιαία στρατηγική δεν μπορεί να επιτελεστούν με απολύτως ασύνδετες δομές. Η ΓΓΨΠ εξειδικεύεται στα θέματα των ΤΠΕ και άρα μπορεί να δώσει την έμφαση που απαιτείται για την ουσιαστική υλοποίηση των σχετικών πολιτικών.

Θα πρέπει να τονισθεί ότι ο ρόλος ορισμένων υπουργείων είναι κεντρικός για την επίτευξη της λειτουργίας της ΓΓΨΠ, κάτι που αποτυπώνεται και στη ρητή αναφορά σε κάποιες από τις λειτουργίες τους στις αρμοδιότητες της ΓΓΨΠ:

- Το Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης διαδραματίζει κεντρικό ρόλο καθώς έχει την αρμοδιότητα για το σύνολο των επιχειρησιακών δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και κατά συνέπεια θα πρέπει να υλοποιεί το πιο βαρύ διοικητικά κομμάτι της Ψηφιακής Πολιτικής και λόγω της εποπτείας που έχει σε βασικές υποδομές (π.χ. Ερμής, Διαύγεια, Σύζευξις, Μητρώα κλπ), θεσμούς (π.χ. πρόσβαση στην πληροφορία του Δημοσίου τομέα, ανοιχτά δεδομένα, ανοιχτή διακυβέρνηση), και φορείς (π.χ. ΚτΠ ΑΕ) να λειτουργήσει καταλυτικά για την επιτυχία της οποιασδήποτε ψηφιακής πολιτικής. Με τον παρόντα νόμο το Υπουργείο αυτό επικεντρώνεται στις λειτουργίες της δημόσιας διοίκησης, ένα έργο μεγάλου εύρους. Επιπλέον, έχει την ευθύνη για σημαντικά μητρώα του Δημοσίου (ληξιαρχεία, δημοτολόγια, κλπ). Η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει την εποπτεία όλων των μητρώων καθώς και της διαλειτουργικότητάς τους. Στο Υπουργείο υπάγεται και το Προστασίας του Πολίτη, που επίσης διαθέτει υποδομές που θα διασυνδεθούν με την ΓΓΨΠ (ταυτότητες, μητρώα, κα) καθώς και η ΕΥΠ. Η ΓΓΨΠ αναλαμβάνει σχετικές αρμοδιότητες για το σύνολο του Δημόσιου τομέα.

- Το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων έχει εξίσου σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει, αλλά έχει διαφορετικό προσανατολισμό και χαρακτήρα από αυτόν του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Η εμπλοκή του Υπουργείου στις ΤΠΕ διέρχεται μέσω της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων, που απέκτησε αρμοδιότητα ψηφιακής στρατηγικής με τον Ν.4070/2012 α.2.κδ'. Επιπλέον, απορρόφησε την Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού και το εποπτευόμενο από αυτήν Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Ψηφιακής Σύγκλισης που προηγουμένως υπάγονταν στον Ειδικό Γραμματέα Ψηφιακού Σχεδιασμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, με όλη τη συνακόλουθη μεταφορά αρμοδιοτήτων. Η αρχική αυτή διάρθρωση είχε εκφραστεί σε πολλαπλά σημεία: στην έμφαση στην υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων στην Επιτροπή της ΠΥΣ 14/28.6.2004, στη συμμετοχή του Ειδικού Γραμματέα στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 και στη διύπουργική του αρ. 10 του ν. 3614/2007. Στο πλαίσιο αυτό, ο Γενικός Γραμματέας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων συμμετέχει σε συναφείς επιτροπές, όπως στην επιτροπή του αρ. 26 του ν. 4314/2014. Με την ολοκλήρωση του προγράμματος και την έναρξη του ΕΣΠΑ 2014-2020, η αντίστοιχη διαχειριστική αρμοδιότητα μεταφέρεται στο Υπουργείο Οικονομίας, ενώ το Υπουργείο Υποδομών διατηρεί την αρμοδιότητα που αφορά στις υποδομές, τα δίκτυα και τις ΤΠΕ στο βαθμό που αφορούν το συγκεκριμένο υπουργείο. Θα πρέπει, τέλος, να τονισθεί ότι η αρμοδιότητα συντονισμού της ψηφιακής πολιτικής που εμφανίζεται στην περίπτωση κδ της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4070/2012 θα πρέπει να ερμηνευθεί στενά, ακόμη και πριν την εισαγωγή του παρόντος νόμου, τη στιγμή που η αρμοδιότητα για τη χάραξη ψηφιακής πολιτικής σύμφωνα με την παρ. 3 του αρ. 26 του ν. 4314/2014 ανήκει στο Συμβούλιο Κυβερνητικής Μεταρρύθμισης στο οποίο ο Υπουργός Υποδομών έχει μόνο δικαίωμα εισήγησης πολιτικών για θέματα ΤΠΕ, ενώ σε επιχειρησιακό επίπεδο η αρμοδιότητα αυτή, σύμφωνα με την παρ. 4 του αρ. 26 του ν. 4314/2014, παρέχεται στην Επιτροπή της ΠΥΣ 7/28.4.2011 που ανασυγκροτείται ως προς τα μέλη της, όπως ορίζει ο ν. 4314/2014 προκειμένου να ανταποκριθεί στις αλλαγές που είχαν ήδη επέλθει, δηλαδή την απορρόφηση της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού από τη Γενική Γραμματεία Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. Η διαχείριση της αιρεσιμότητας 2.1 αποτυπώνεται στο αρ. 26 του ν. 4314/2014, και ορίζεται στα ΕΠ ΕΠΑνΕΚ και ΜΔΤ ως συναρμοδιότητα ΓΠΤ και ΓΓ-ΕΣΠΑ. Όσον αφορά στις ΤΠΕ, το Υπουργείο επικεντρώνεται στις τηλεπικοινωνίες και τα σχετικά δίκτυα, θέματα στα οποία καλείται να συντονιστεί με την ΓΓΨΠ, και δι' αυτής με όλα τα άλλα Υπουργεία και φορείς. Το πεδίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης συγκεντρώνεται στη ΓΓΨΠ, μαζί με την ανάπτυξη και την κλαδική βιομηχανική πολιτική σε σχέση με τις ΤΠΕ. Η σύνδεση της ΓΓΨΠ με το Υπουργείο περιλαμβάνει τα ζητήματα ασφάλειας συστημάτων, αφενός λόγω των κρίσιμων υποδομών που το Υπουργείο εποπτεύει, αφετέρου λόγω των σχετικών δραστηριοτήτων που προσφάτως αναπτύσσει και που περνάνε πλέον στην αρμοδιότητα της ΓΓΨΠ. Το ίδιο ισχύει για τα μητρώα και τα μέσα πρόσβασης σε αυτά
- Το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού έχει επίσης κεντρικό ρόλο, λόγω του ότι ιστορικά είχε την αρμοδιότητα για την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων ψηφιακής πολιτικής, αλλά και την αρμοδιότητα για την εποπτεία της Ειδικής Γραμματείας Ψηφιακού Σχεδιασμού, ως άνω. Με την έναρξη υλοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και την εισαγωγή του παρόντος νόμου, αποσαφηνίζονται οι συγκρούσεις αρμοδιοτήτων που οι διατάξεις των ν. 4070/2012 και 4314/2014 είχαν δημιουργήσει και καθίσταται σαφές ότι πρόκειται για το υπουργείο που έχει τη συνολική εποπτεία και διαχείριση του χρηματοδοτικού μέρους των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων. Ειδικότερα, το Υπουργείο αυτό χειρίζεται τόσο το θέμα της διαχείρισης του ΕΣΠΑ, όσο και τα κρίσιμα θέματα της πολιτικής Εμπορίου (που περιλαμβάνει και το κεντρικό ηλεκτρονικό

μητρώο δημοσίων συμβάσεων) και βιομηχανίας (που περιλαμβάνει την διοίκηση της βιομηχανικής ιδιοκτησίας), εκτός των θεμάτων που αφορούν στις ΤΠΕ.

- Το Υπουργείο Οικονομικών, επιπλέον του ελέγχου της χρηματοδότησης των πάγιων προμηθειών και δαπανών που αφορούν δράσεις ψηφιακής πολιτικής, έχει δύο κρίσιμους ρόλους να διαδραματίσει: Πρώτον, σε συνεργασία με την Αντιπροεδρία της Κυβέρνησης, χαράσσει και υλοποιεί πολιτικές για το ψηφιακό χρήμα, το ψηφιακό τιμολόγιο και τις ψηφιακές πληρωμές, κάτι που αποτελεί κεντρικό σημείο της ψηφιακής πολιτικής. Δεύτερον, διατηρεί και είναι υπεύθυνο για μία από τις μεγαλύτερες πληροφοριακές υποδομές της χώρας, δηλαδή τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων –ΓΓΠΣ, η οποία θα αναπτύξει οριζόντιες διασυνδέσεις με τη νέα ΓΓΨΠ.
- Άλλα κεντρικά υπουργεία, σε σχέση με την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών, υποδομών ή χάραξης κεντρικών πολιτικών είναι το Υγείας, λόγω της (συνεποπτευόμενης) ΗΔΙΚΑ, του ΑΜΚΑ και των συστημάτων των νοσοκομείων, το Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που έχει ένα σύνολο υπηρεσιών και μητρώων με κεντρικό ρόλο στις ψηφιακές υπηρεσίες του κράτους, το Περιβάλλοντος και Ενέργειας, λόγω εξειδικευμένων συστημάτων τηλεματικής, το Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, που εποπτεύει διάφορες υποδομές και φορείς (όπως ΙΤΥΕ και ΕΔΕΤ ΑΕ, με τα οποία θα αναπτύξει οριζόντια συνεργασία η ΓΓΨΠ), του Πολιτισμού και Αθλητισμού, λόγω των συστημάτων αθλημάτων και γηπέδων, των υποδομών ψηφιακού πολιτισμού όσο και του Οργανισμού Πνευματικής Ιδιοκτησίας που έχει υπό την εποπτεία του, και του Δικαιοσύνης λόγω του χαρτοφυλακίου που έχει σε θέματα ψηφιακών δικαιωμάτων (ιδίως προστασίας της ιδιωτικότητας και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), αλλά και των συστημάτων που αναπτύσσει. Με όλους αυτούς τους φορείς η ΓΓΨΠ αναπτύσσει οριζόντιες διασυνδέσεις, και επιπλέον ασκεί τις αρμοδιότητές της στην ψηφιακή στρατηγική και στις δομές των υπηρεσιών ΤΠΕ τους, ενώ ασκεί έλεγχο στην έκδοση μέσων πρόσβασης σε ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Η διάρθρωση των αρμοδιοτήτων μεταξύ των Υπουργείων Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού σε σχέση με τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, αποτυπώνεται με μεγάλη ευκρίνεια στις τρεις επενδυτικές προτεραιότητες του Θεματικού Στόχου 2 του ΕΣΠΑ 2014-2020, όπως διατυπώνονται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα ΕΠΑΝΕΚ (Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία) (σελ. 28 και 29) και ΜΔΤ (Μεταρρύθμιση του Δημοσίου Τομέα) (σελ. 25) αντιστοίχως. Οι προτεραιότητες αυτές έχουν διαχωριστεί θεματικώς από την ΕΕ, αλλά στη χώρα μας διαχωρίστηκαν και ως αρμοδιότητες και ανατέθηκαν σε διαφορετικά Υπουργεία. Ειδικότερα, η Επιλεγμένη Επενδυτική Προτεραιότητα (ΕΕΠ) 2α έχει ως στόχο την «Περαιτέρω ανάπτυξη των ευρυζωνικών συνδέσεων και των δικτύων υψηλής ταχύτητας και υποστήριξη της υιοθέτησης αναδυόμενων τεχνολογιών και δικτύων στο πλαίσιο της ψηφιακής οικονομίας» και υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων, η ΕΕΠ 2b έχει ως στόχο την «Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ, ηλεκτρονικό εμπόριο και αύξηση της ζήτησης για ΤΠΕ» και υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης & Τουρισμού, ενώ η ΕΕΠ 2c έχει ως στόχο την «Ενίσχυση των εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, της ηλεκτρονικής μάθησης, της ηλεκτρονικής ένταξης, του ηλεκτρονικού πολιτισμού και της ηλεκτρονικής υγείας» υπάγεται στο συντονισμό του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Με αυτήν τη διανομή αρμοδιοτήτων, κανένα από τα υπουργεία αυτά δεν μπορεί να διαδραματίσει το ρόλο του συντονιστή, ενώ ταυτοχρόνως θα πρέπει να συνεχίζει να έχει την πρωτοβουλία για την άσκηση και εφαρμογή πολιτικής στον τομέα της αρμοδιότητάς του.

B) Οι αρμοδιότητες και λειτουργία της ΓΓΨΠ:

B1) αρμοδιότητες

Εθνική Στρατηγική – Δράσεις: Καταρτίζει την Εθνική Στρατηγική Ψηφιακής Ανάπτυξης. Την εξειδικεύει και συντονίζει με μέτρα και δράσεις ανά Υπουργείο και φορέα και μεταξύ τους, καθώς και με τις αντίστοιχες στρατηγικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ορίζει και εκτελεί διαδικασίες παρακολούθησης και διαρκούς αξιολόγησης της πορείας των δράσεων. Καθορίζει και εφαρμόζει το Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης. Περιγράφει, σχεδιάζει και εποπτεύει τη δομή και λειτουργία αυτοτελών Διευθύνσεων Πληροφορικής σε κάθε Υπουργείο ή φορέα. Μελετά και παράγει πολιτικές, και επιβλέπει την εφαρμογή τους, προς όφελος του πολίτη. Αναπτύσσει συνεργασία στους θεματικούς τομείς με αρμόδια υπουργεία. Εξειδικεύει την Εθνική Στρατηγική ανά κλάδο της οικονομίας, σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία και φορείς. Σχεδιάζει και συγκεντρώνει πληροφορίες για τεχνολογικές λύσεις και μεταφορά τεχνολογίας κατά κλάδο.

Διεθνής Εκπροσώπηση: Παρακολουθεί τις διεθνείς εξελίξεις, συμμετέχοντας σε fora, συνέδρια και εκδηλώσεις μεταφέροντας τεχνογνωσία στην ελληνική πραγματικότητα. Παρακολουθεί και συμμετέχει στις διαδικασίες καθορισμού των Στρατηγικών και Πολιτικών της ΕΕ που αφορούν τις ΤΠΕ και διασφαλίζει την προάσπιση του εθνικού συμφέροντος στις τελικές αποφάσεις. Υποστηρίζει την προώθηση της ελληνικής καινοτομίας στο χώρο των ΤΠΕ στο διεθνή χώρο με εκδηλώσεις και άλλες ενέργειες εντός και εκτός της χώρας.

Έργα – Χρηματοδοτήσεις: Λειτουργεί ως Ενδιάμεσος Φορέας κρατικών ενισχύσεων, ειδικών χρηματοδοτικών εργαλείων και υλοποίησης έργων ΤΠΕ. Ορίζεται ως επιτελική δομή για πόρους που προέρχονται από διαρθρωτικά ταμεία και άλλες πηγές χρηματοδότησης της ΕΕ. Δύναται να είναι τελικός δικαιούχος συγχρηματοδοτούμενων έργων εφόσον εξυπηρετούν τους σκοπούς και την αποστολή της.

Μητρώα - Αποθετήρια Δημοσίου: Διατηρεί μητρώα - αποθετήρια μελετών, εφαρμογών, υποδομών, εξοπλισμού και ηλεκτρονικών υπηρεσιών, καθώς και κάθε είδους πνευματικής ή υλικής ιδιοκτησίας που αφορά στις ΤΠΕ και μεριμνά για την αξιοποίησή τους και τη μείωση της σπατάλης. Σχεδιάζει και εποπτεύει την ανάπτυξη εφαρμογών λογισμικού για την αξιοποίηση των μητρώων. Συγκροτεί Μητρώο των Μητρώων του Ελληνικού Δημοσίου. Θέτει τα πρότυπα οργάνωσης, διασύνδεσης, διαλειτουργικότητας, εφαρμογών και αυθεντικοποίησης πρόσβασης, προστασίας προσωπικών δεδομένων, σε όλα τα Μητρώα και σχετικά συστήματα, και εποπτεύει την εφαρμογή τους. Ορίζεται ως φορέας Διαλειτουργικότητας και έχει την ευθύνη για τα σχετικά συστήματα διαλειτουργικότητας (τύπου 'ESB').

Διαδίκτυο: Η ΓΓΨΠ ορίζεται ως Η Εθνική Αρχή Συστήματος Ονομάτων Χώρων (Domain Name System - DNS) της Δημόσιας Διοίκησης, και ως Εθνικός Καταχωρητής ονομάτων χώρου (internet domains) του Ελληνικού Δημοσίου. Αποκτά την κυριότητα όλων των καταχωρημένων domains των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, ΟΤΑ, κλπ. Εποπτεύει την επικοινωνία μέσω του Διαδικτύου και υλοποιεί τεχνικές λύσεις για την εξασφάλιση της αδιάλειπτης διαθεσιμότητάς του.

Ανάπτυξη εφαρμογών και πληροφορικών συστημάτων: Σχεδιάζει, αναπτύσσει ή αναθέτει την ανάπτυξη, διαχειρίζεται και λειτουργεί οριζόντιες εφαρμογές λογισμικού για το σύνολο του δημόσιου τομέα (πχ πρωτόκολλο, διαχείριση εγγράφων, διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο). Επιβάλλει κανόνες και εποπτεύει την παραλαβή, νέων αλλά και ήδη σε λειτουργία, συστημάτων και εφαρμογών ΤΠΕ του Δημοσίου από τους αναδόχους. Εποπτεύει

τον ανασχεδιασμό και ενιαιοποίηση των διαδικτυακών πυλών όλων των φορέων του δημοσίου.

Ασφάλεια Συστημάτων: Καθορίζει, εποπτεύει και ελέγχει την εφαρμογή πολιτικών και κανόνων Ασφάλειας Συστημάτων ΤΠΕ στο σύνολο του δημόσιου τομέα. Στη ΓΓΨΠ μεταφέρονται σχετικές αρμοδιότητες, αλλά και η εποπτεία όποιων σχετικών δομών έχουν δημιουργηθεί. Η ΓΓΨΠ ορίζεται επίσης ως Εθνικός Εκπρόσωπος σε αντίστοιχες δομές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στα InfoSec, TEMPEST, CCRA. Γίνεται η Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Δημοσίου.

Συμβάσεις: Καταρτίζει και συντηρεί αρχείο πρότυπων και βασικών προδιαγραφών ΤΠΕ και εξασφαλίζει την εφαρμογή τους από τους φορείς. Καταρτίζει πρότυπα έγγραφα προκηρύξεων και συμβάσεων για προμήθειες ΤΠΕ που η χρήση τους είναι υποχρεωτική για τους φορείς. Αποτελεί τον μοναδικό διαπραγματευτή του Δημοσίου ως ενιαίου αγοραστή εξοπλισμού και υπηρεσιών και δύναται να συνάψει μνημόνια κατανόησης ή προγραμματικές συμφωνίες και συμβάσεις-πλαίσιο με εταιρίες του κλάδου ΤΠΕ, εξασφαλίζοντας ενιαία τιμολόγηση για όλη τη Δημόσια Διοίκηση. Διαχειρίζεται προμήθειες εξοπλισμού ΤΠΕ της Δημόσιας Διοίκησης κεντρικά ή αποκεντρωμένα, εξασφαλίζοντας ότι τηρούνται οι σχετικές συμφωνίες με τους προμηθευτές. **Νομοθετικό έργο:** Συνεργάζεται με την Γενική Γραμματεία της Κυβέρνησης για τη διασφάλιση της νομοθετικής ορθότητας και ποιότητας προτεινόμενων νομοθετικών ρυθμίσεων στον τομέα της αρμοδιότητάς της και διατυπώνει σχετικές συστάσεις στα Υπουργεία. Εισηγείται σχέδια νόμου που αφορούν τις ΤΠΕ και την αγορά του κλάδου, αλλά και παρακολουθεί την ορθή εφαρμογή των νομοθετημάτων που τις αφορούν. Εισηγείται σχέδια νόμου για δημιουργία νέων φορέων για τις ΤΠΕ, αν απαιτηθεί.

Σχέση με πληροφορικά συστήματα φορέων: Υποστηρίζει τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης στην παραγωγική λειτουργία των επιτόπιων υποδομών τους. Επιβάλλει την αξιοποίηση συστημάτων φορέων από άλλους φορείς. Επιβάλλει για κάθε νέα αγορά συστημάτων, λογισμικού, υπηρεσιών, την κατάρτιση μελέτης σκοπιμότητας, με ευθύνη του επικεφαλής της διοικητικής μονάδας. Υποστηρίζει τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης με την παροχή κεντρικών υποδομών πληροφορικής και επικοινωνιών, εξασφαλίζοντας υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, διαθεσιμότητα και χαμηλό κόστος. Εξασφαλίζει ότι όλοι οι φορείς αξιοποιούν τα συστήματα που έχουν προμηθευτεί καθώς και τις κεντρικές δομές ΤΠΕ. Υποστηρίζει την Ελληνική Δημόσια Διοίκηση στη διαχείριση, ανάπτυξη και ενδυνάμωση με νέες ικανότητες, του Ανθρώπινου Δυναμικού που αφορά τις ΤΠΕ.

Σχέσεις με άλλους φορείς: Οι σχέσεις της ΓΓΨΠ με άλλους φορείς είναι έξι ειδών: υπαγωγή, εποπτεία, συνεποπτεία, συνεργασία, συμμετοχή, οριζόντια διασύνδεση. Οι σχέσεις μπορεί να μετατρέπονται από το ένα είδος στο άλλο. Η υπαγωγή στη ΓΓΨΠ υφιστάμενων δομών μπορεί να είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει, ανεξαρτήτως του αρχικού φορέα υπαγωγής τους. Συνεργάζεται στενά με τις Ανεξάρτητες Αρχές που αφορούν στο αντικείμενό της (πχ ΕΕΤΤ, ΑΠΔΠΧ, ΑΔΑΕ). Η συνεργασία γίνεται τόσο στο κεντρικό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο των επιχειρησιακών υποδομών και μονάδων, ώστε να ενισχύεται αμοιβαία ο συντονισμός, η επιχειρησιακή επάρκεια, η ανταλλαγή εμπειρίας. Συνεργάζεται, υποστηρίζει και προωθεί ερευνητικά, ακαδημαϊκά ιδρύματα σε θέματα σχετικά με την αποστολή της.

Διάχυση γνώσης και ανάπτυξη εγρήγορσης: Σχεδιάζει και υλοποιεί δράσεις που στοχεύουν στη διάχυση γνώσης στην Ελληνική κοινωνία για τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών, αλλά και στην ανάπτυξη της εγρήγορσης για τους κινδύνους και τους τρόπους προστασίας από αυτούς.

Εξέλιξη

Η ΓΓΨΠ, στην πορεία άσκησης και υλοποίησης των αρμοδιοτήτων της, ανασχεδιάζει διαρκώς τη δομή και τις αρμοδιότητές της, την ενίσχυση του ρόλου της και την μετεξέλιξή της σε ισχυρό κεντρικό ενιαίο φορέα Πληροφορικής και Δικτύων του Δημοσίου Φορέα.

B2) Λειτουργία

Η ΓΓΨΠ διαρθρώνεται ως οριζόντια δομή, και αναπτύσσει δραστηριότητες και σχέσεις με όλες τις λειτουργίες ΤΠΕ του δημοσίου τομέα, που μπορεί να θεωρηθούν ως 'κάθετες'. Η εσωτερική της δομή επίσης διαρθρώνεται με κάθετες και οριζόντιες δομές. Οι κάθετες είναι:

- α) Ιδιαίτερο γραφείο Γενικού Γραμματέα,
- β) Μονάδα Α' – Σχεδιασμού και Στρατηγικής
- γ) Μονάδα Β' – Έργων
- δ) Μονάδα Γ' - Προτύπων και Προμηθειών
- ε) Μονάδα Δ' - Παρακολούθησης και Αξιολόγησης
- στ) Μονάδα Ε' – Ασφάλειας Συστημάτων και Εσωτερικού Ελέγχου
- ζ) Μονάδα Στ' – Υποστήριξης και Συντήρησης Κεντρικών Υποδομών, Εφαρμογών και Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών
- η) Μονάδα Ζ' – Διοικητικής Υποστήριξης Επιλογής και Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού
- θ) Μονάδα Η' - Χρηματοδοτήσεων και Κρατικών Ενισχύσεων.

Οι οριζόντιες, ορίζονται ως 'Τομείς' και αναφέρονται σε κλάδους της οικονομίας, ούτως ώστε να εκπροσωπείται εντός της ΓΓΨΠ η τεχνογνωσία που απαιτούν τα διαφορετικά πεδία εφαρμογής των ΤΠΕ. Ορίζεται ένας Σύμβουλος ανά κάθε Τομέα, με προοπτική διεύρυνσής τους αναλόγως των αναγκών, προοπτικών, και συμβολής των αντίστοιχων δραστηριοτήτων των εντασσόμενων, εποπτευόμενων ή σχετιζόμενων φορέων.

ι) Τομείς:

- (ια) Οικονομίας και Φορολογίας
- (ιβ) Υγείας
- (ιγ) Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
- (ιδ) Ανάπτυξης, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας
- (ιε) Παιδείας, Έρευνας και Πολιτισμού
- (ιστ) Δικτύων και Τηλεπικοινωνιών
- (ιζ) Οριζόντιων Έργων, Διαδικτύου Διαλειτουργικότητας, Μητρώων και Ανάπτυξης Κεντρικών Υποδομών
- (ιη) Βιομηχανίας
- (ιθ) Πρωτογενούς Τομέα (Γεωργίας, Δασών, Αλιείας)
- (κ) Ενέργειας

B) ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1

Σύσταση Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Με το πρώτο άρθρο συστήνεται η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, ως αυτοτελής επιτελική υπηρεσία, η οποία υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και έχει ως αποστολή τη χάραξη της Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής, στην οποία συμπεριλαμβάνονται η πολιτική για τις Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ), για την Ψηφιακή Αγορά και την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση. Η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής συντονίζει την παρακολούθηση και την εφαρμογή της πολιτικής αυτής από τα Υπουργεία και τους επιμέρους φορείς με συνεχή συνεργασία, με κατάθεση προτάσεων και με προώθηση δράσεων απλούστευσης διαδικασιών και μείωσης των διοικητικών επιβαρύνσεων κατά την ανάπτυξη οριζόντιων εφαρμογών και συστημάτων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε όλο το φάσμα του Δημόσιου Τομέα. Περαιτέρω προωθεί, παρακολουθεί και συντονίζει το σχεδιασμό και την υλοποίηση της λειτουργίας αλλά και της ασφάλειας συστημάτων, εφαρμογών και υποδομών του Δημοσίου ενώ παράλληλα εποπτεύει την εθνική πολιτική δημοσίων και ανοικτών δεδομένων, τις ψηφιακές υποδομές και τη διαχείριση έργων και πόρων χρηματοδότησης για της Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Άρθρο 2

Αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Στο δεύτερο άρθρο περιγράφονται αναλυτικά οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, όπως προεκτέθηκαν στο τμήμα Β1 του Γενικού Μέρους της παρούσας έκθεσης.

Άρθρο 3

Γενικός Γραμματέας Ψηφιακής Πολιτικής

Με το τρίτο άρθρο προβλέπεται η σύσταση θέσης Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής, ο οποίος υπάγεται απευθείας στον Πρωθυπουργό και διορίζεται με θητεία πέντε (5) ετών και παρατίθενται αναλυτικά οι αρμοδιότητές του για να τονιστεί η ιδιότητά του ως ανώτατου επιτελικού διοικητικού στελέχους που σηματοδοτεί πάγια λειτουργία της υπ' αυτόν δομής.

Άρθρο 4

Διάρθρωση Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Στο τέταρτο άρθρο παρατίθεται η διάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής σε οκτώ (8) οργανικές μονάδες, οι οποίες λειτουργούν σε επίπεδο Διεύθυνσης Υπουργείου, σε δέκα (10) τομείς και προβλέπεται η λειτουργία Ιδιαίτερου Γραφείου του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής. Η διάρθρωση καταστρώνεται σε συμφωνία με την αποστολή και τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής με τη διαμόρφωση ενός λειτουργικού μηχανισμού που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες του έργου της.

Άρθρο 5

Αρμοδιότητες Οργανικών Μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής

Στο πέμπτο άρθρο αποτυπώνονται οι αρμοδιότητες των Οργανικών Μονάδων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής σε συμφωνία με τη γενική αποστολή και τις λειτουργίες της, των οποίων αποτελούν κατ' ουσίαν εξειδίκευση και σε αντιστοιχία με τους θεματικούς τομείς και τις αρμοδιότητες των Υπουργείων, κατά τρόπο ώστε να υπάρχει οριζόντια συνεργασία και συμμετοχή στα στάδια λήψης αποφάσεων και υλοποίησης του απαιτούμενου έργου. Πιο συγκεκριμένα οι Τομείς υποστηρίζουν τα οικεία Υπουργεία και τους οικείους φορείς στην εφαρμογή της πολιτικής για την ανάπτυξη των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών, προκειμένου η Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής να επιτελέσει αποτελεσματικά το έργο της σε όλη τη Δημόσια Διοίκηση.

Άρθρο 6

Συμβούλιο Τομέων – Συμβουλευτική Επιτροπή

Στο έκτο άρθρο προβλέπεται η σύσταση δύο παράλληλων οργάνων, τα οποία λειτουργούν χωρίς να επιβαρύνουν τη δομή της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής καθώς το πρώτο από αυτά, το Συμβούλιο Τομέων, είναι ουσιαστικά το συλλογικό όργανο των Συμβούλων Τομέων υπό την προεδρεία του Γενικού Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής, ενώ η Συμβουλευτική Επιτροπή που συνεδριάζει σε ετήσια βάση, απαρτίζεται από εκπροσώπους από το σύνολο των οικείων φορέων που υπάγονται στο πεδίο αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής, από θεσμικούς φορείς και από εκπροσώπους της αγοράς στο πεδίο των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Άρθρο 7

Σύσταση Θέσεων

Με το έβδομο άρθρο συνιστώνται συνολικώς εβδομήντα δύο (72) θέσεις προσωπικού για τη στελέχωση των οργανικών μονάδων, του Ιδιαίτερου Γραφείου Γενικού Γραμματέα και των Τομέων της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής. Ο αριθμός τους εκτιμήθηκε με βάση τις λειτουργίες της Γενικής Γραμματείας και το υφιστάμενο πλαίσιο δημοσιονομικών αναγκών. Περαιτέρω ρυθμίζονται τα θέματα κάλυψης των θέσεων προσωπικού της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής και τα συναφή θέματα υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού της.

Άρθρο 8

Δαπάνες, Έλεγχος

Με το όγδοο άρθρο ρυθμίζονται τα θέματα δαπανών λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής και του επί αυτών δημοσιονομικού ελέγχου.

Άρθρο 9

Στο ένατο άρθρο προβλέπονται τροποποιήσεις διατάξεων του ν.3979/2011 «Για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις» (Α' 138) που ορίζουν ως προϋπόθεση εξόφλησης δαπανών για δαπάνες παροχής υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών προς αυτές

πληροφοριακών συστημάτων καθώς και υπηρεσιών, εξοπλισμού, λογισμικού, δικτύων και υλικού ΤΠΕ, την προηγούμενη καταχώριση στο Ενιαίο Σύστημα Πληρωμών (Ε.ΣΥ.Π.) (άρθρο 38 παρ. 1) , θέτουν προθεσμία τριών μηνών στους παρόχους υπηρεσιών εξοπλισμού, λογισμικού, δικτύων και υλικού ΤΠΕ για την ως άνω καταχώριση, ορίζουν Ομάδα Διοίκησης Έργου με Κοινή Απόφαση των Γενικών Γραμματέων Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Πολιτικής για το συντονισμό και την επίβλεψη της αποτελεσματικής λειτουργίας του Ε.ΣΥ.Π και για λοιπά σχετικά με το Ε.ΣΥ.Π θέματα, (άρθρο 38 παρ. 3) καθώς και την εξαίρεση από την εφαρμογή του άρθρου 38 για φορείς που καθορίζονται με Κοινή Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού που λόγω της ειδικής φύσεως η αποστολής τους καλύπτονται από απόρρητο (άρθρο 38 παρ. 4). Περαιτέρω τροποποιούνται διατάξεις που ορίζουν τη δημιουργία «Δικτύου Δημόσιου Τομέα» (άρθρο 39 παρ. 1) και προβλέπεται παραπομπή στο Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Πολιτικής όπου γίνεται αναφορά στον Υπουργό Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στο άρθρο 39 με εξαίρεση την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού. Τέλος τροποποιούνται οι παράγραφοι 1 και 3 του άρθρου 40 του εν λόγω νόμου, για την επιχειρησιακή διαχείριση του Ε.ΣΥ.Π. και για τον καθορισμό όρων προγραμματικών συμβάσεων, τον τρόπο εκτέλεσης αυτών, τα θέματα ευθύνης και κυρώσεων για την πλημμελή εκτέλεσή τους και σχετικά θέματα.

Άρθρο 10 **Μεταβατικές Διατάξεις**

Το δέκατο άρθρο εισάγει μεταβατικές διατάξεις σε σχέση με χρονικές προθεσμίες άσκησης του έργου της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Πολιτικής και με προϋποθέσεις που τηρούνται μέχρι την έκδοση κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται στο άρθρο 38 παρ. 3 του ν. 3979/2011 για το Ενιαίο Σύστημα Πληρωμών (Ε.ΣΥ.Π.)

Άρθρο 11 **Καταργούμενες διατάξεις**

Το ενδέκατο άρθρο ορίζει ρητά ότι από την έναρξη ισχύος του νομοθετήματος καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη που είναι αντίθετη ή ρυθμίζει διαφορετικά τα ρυθμιζόμενα με τις διατάξεις του παρόντος θέματα.